

slagsstillerne opmærksom paa, at der er mange Gaardmandssønner og vil blive endnu flere, der er lige saa kvalificerede Ansøgere som Mænd fra Husmandshjem. Det er ikke nu som tidligere, at det at komme fra et Gaardmandshjem var det samme som at være velhavende. Det er de personlige Kvalifikationer, det kommer an paa, og der vil blive mange Gaardmandssønner, som kommer ind under saadanne Vilkaar uden en Skilling og maa kæmpe en haard Kamp for Tilværelsen. Derfor tror jeg, at den Bestemmelse heller ikke er heldig.

Der er en anden Bestemmelse, der ogsaa er afvigende fra den bestaaende Lov, nemlig Bestemmelsen om, at man skal nøjes med $\frac{1}{2}$ pCt Afdrag. Mig forekommer det, at man nok af dem, der faar et saa stort rentefrit Byggetilskud efter 3 Aars Forløb maa kunne forlange 1 pCt. i Afdrag; ogsaa her maa vi huske paa, at de Penge, Staten faar hjem af et Udlaan, kan den igen anvende til at hjælpe andre Borgere med. Hvorfor skal de nuværende, som er blevet hjulpet, sidde med saa lempelige Afdrag, at det varer 160 Aar, inden Laanet bliver indløst? Til den Tid er Pantet, Laanet er givet i, maaske forsvundet fra Jordens Overflade. — Af disse Grunde finder mit Parti, at der ikke er Anledning til at yde Bistand til dette Lovforslags Gennemførelse. Det er efter min Mening ringere end det, vi har paa dette Omraade.

Jeg skal saa kun gøre et Par Bemærkninger til de fra forskellige Sider faldne Udtalelser. Venstres Ordfører, det ærede Medlem Hr. Brorsen, kom med den Bemærkning, at det er en Kendsgerning, som aldrig kan bortdiskuteres, at under den nuværende Regering er der oprettet saa mange Husmandsbrug som aldrig før, ca. 1500. Tallet er rigtigt, for indeværende Aar bliver der efter begge Love oprettet ca. 1500 nye Landbrug. Men jeg vil dog minde den ærede Ordfører for Venstre om, at de Tusinde bliver oprettet efter den Lov, som det radikale Venstres Ministerium gennemførte, efter den Lov, som vi kæmpede længe for at faa gennemført i dette høje Ting. Jeg kan ikke undlade i denne Forbindelse at gøre den ærede Ordfører for Venstre opmærksom paa, at det kostede 3 Samlingers Debat, inden det ærede Medlem, som ogsaa den Gang var Ordfører for sit Parti, naaede til det Standpunkt, han nu indtager, et Standpunkt jeg takker ham for.

Jeg skal dernæst gøre en kort Bemærkning til det ærede Medlem Hr. Ulrich. Han sagde, at vi gav Tillægsjord af den offentlige Jord til fri Ejendom. Jeg vil

gerne bede det høje Tings Medlemmer lægge Mærke til den Betegnelse, der nu bruges. Det ærede Medlem siger, at denne Tillægsjord bliver givet til fri Ejendom, fordi vedkommende Bruger faar Lov til at handle og vandle med den, som han vil, og kan ikke se, at det er foreneligt med Lovens Bestemmelser, men, siger han, Jordlovsudvalget gør det, naar det ikke finder Anledning til at gøre Indsigelse derimod. Nej, det gør Jordlovsudvalget ikke, undtagen det har Landbrugsministerens Sanktion dertil, og den højtærede Minister har approberet denne Fremgangsmaade, fordi den er fuldstændig i Overensstemmelse med Loven. Jorden bliver nemlig solgt mod, at der svares en Afgift af $4\frac{1}{2}$ pCt. af Jordværdien til enhver Tid, og saa bliver den tillagt et bestaaende Brug, men naar den vedkommende ikke faar Byggelaan, men kun faar denne Jord til Sammenlægning med sin egen Ejendom, kan han sælge den Dagen efter, om han vil. Det karakteriserer netop saa skærende klart, hvordan man misforstaar Forholdet i anden Henseende. De indskrænkende Bestemmelser i Brugsforholdet er knyttet til det Byggelaan, der er givet i Ejendommen. Og der beder jeg det høje Tings Medlemmer lægge Mærke til, at i eet Tilfælde kan den samme Brugsform være fri Ejendom, i et andet Tilfælde bliver det efter samme Lov og i Overensstemmelse med Lovens Bestemmelser karakteriseret som et Stavnsbaand, der lægges paa dem, som kommer ind under Lovens Virkninger.

Holstein: Naar jeg har tilladt mig at bede om Ordet i Debatten om de betydningfulde Samfundsspørgsmaal, der her er Tale om, er det paa ingen Maade for at rette en Kritik mod den højtærede Landbrugsminister, for naar den højtærede Landbrugsminister taler om sit eget, taler han aldeles udmærket, men det er udelukkende for om muligt ved nogle Spørgsmaal til Sagkundskaben at bidrage til at faa de foreliggende Problemer stillet saa klart og belyst saa alsidigt som muligt. Saa vidt jeg forstod den højtærede Landbrugsministers Svar under hans Ordskifte med min ærede Partifælle, det ærede Medlem Hr. Korsgaard, var hans Standpunkt dette, at landbrugserhvervsmæssigt set betyder de foreliggende Foranstaltninger, de foreliggende Love ikke noget, eller i alt Fald ikke noget principielt: Landbruget, sagde den højtærede Landbrugsminister, gaar sin Gang uden Hensyn til disse Foranstaltninger. Nu er det jo klart, at ved disse Foranstaltninger bliver adskilligt flere Hænder be-